

Nauczanie przedsiębiorczości – wyzwanie i możliwości dla Polski

Nauczanie w szkołach wartości związanych z przedsiębiorczością stanowi zarówno wyzwanie, jak i możliwości dla Polski. Jest to wyzwanie z trzech powodów.

1. Przedsiębiorczość jest często błędnie pojmowana wyłącznie w kontekście biznesu i zarabiania pieniędzy. Prawdą jest, że zarabianie pieniędzy i przedsiębiorczość idą w parze. Jednak postawa przedsiębiorcza dotyczy każdego aspektu życia. Dzieci, które uczą się być przedsiębiorcze, podejmują wyzwania, starają się znaleźć rozwiązania swoich problemów, ponoszą odpowiedzialność za siebie i jak najlepiej wykorzystują własne talenty i możliwości.
2. Nauczanie przedsiębiorczości może być trudnym zadaniem, chyba że odbywa się na podstawie praktycznej pracy nad projektem i kontaktu z inspirującymi osobami, które mają doświadczenie w prowadzeniu własnych inicjatyw. Pracujemy nad tym, aby coraz więcej takich osób odwiedzało szkoły nieodpłatnie.
3. Tradycja poświęcania wolnego czasu przez ludzi biznesu dla szkół, do których kiedyś uczęszczali, i świadome korzystanie przez szkoły z takiej pomocy nie są zbyt znane w Polsce. Konkurs związany z absolwentami, którzy odnieśli sukces, opisany w niniejszym biuletynie stanowi krok w kierunku rozwiązania tego problemu.

Dlaczego kształcenie przedsiębiorczości jest szansą dla dzieci w Małopolsce?

- 1 Carl Schramm, szef Fundacji Kaufmann i główny sponsor Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, mówi na łamach „Financial Times”, że nigdy nie jest za wcześnie, aby zostać przedsiębiorcą. Wiedzą o tym już niektórzy nauczyciele z Małopolski, którzy we współpracy z przedstawicielami międzynarodowych firm zaczęli organizować wizyty przedszkolaków w siedzibach firm i koncernów.

The image is a screenshot of a Financial Times article. At the top left, the logo 'FT.com FINANCIAL TIMES' is visible. To its right, the word 'Letters' is written in a red font. A 'Close' button is located in the top right corner. The main title of the article, 'Never too young to be an entrepreneur', is circled in red. Below the title, the publication date and time are given as 'Published: November 21, 2007 02:00 | Last updated: November 21, 2007 02:00'. The author is identified as 'From Mr Carl Schramm'. The first paragraph of the article discusses a question posed by Sir Peter Thal Larsen about whether it is realistic to suggest that large numbers of entrepreneurs exist, noting that many people lack the skills or drive to start a business. The second paragraph explains that it is difficult to answer this question because many people are never introduced to the possibility of being entrepreneurs. It mentions that Sir Ronald identifies models for young people, such as Newton, Edison, and Einstein, and notes that today's innovators like Bill Gates and Pierre Omidyar are ground-breaking business leaders who built themselves out of school. The third paragraph, also circled in red, states that teaching entrepreneurship to young people through practical experience is essential for spurring economic growth and technological advancement, from alleviating poverty to eradicating disease to developing cleaner energy supplies. The fourth paragraph mentions the announcement of the first Global Entrepreneurship Week (November 17-23, 2008) and its goal of connecting and inspiring potential entrepreneurs worldwide. The fifth paragraph concludes that success in this endeavor will mean that more of the globe's population will possess the skills and drive to leave safe jobs behind and chart their own path.

Never too young to be an entrepreneur
Published: November 21, 2007 02:00 | Last updated: November 21, 2007 02:00

From Mr Carl Schramm.

Sir, Peter Thal Larsen posed an intriguing question in his recent column about the venture capitalist Sir Ronald Cohen: "Is it realistic to suggest that large numbers of entrepreneurs? Surely most of the population does not have the skills or drive to set up a business, and is probably better off sticking with a safe job?" ("An even

It is difficult to answer the question properly because too many people are never introduced to the possibility of being entrepreneurs. And Sir Ronald identifies a list of models for young people. While both US and British school-children are taught about the great inventors of the past – from Newton to Edison to Einstein – they are breathing innovators of today. People such as Bill Gates, Pierre Omidyar (the founder of Ebay), and Sir Ronald are ground-breaking business leaders who built themselves out of school themselves.

Teaching entrepreneurship to young people, by example and through practical experience, is essential to spurring economic growth and technological advancement – from alleviating poverty to eradicating disease to developing cleaner energy supplies. We need the young leaders of the world to put their creativity and ingenuity to work.

Next year's first Global Entrepreneurship Week, November 17-23 2008, has just been announced. It is an effort that builds on successful American and British entrepreneurship education to young people. The goal of Global Entrepreneurship Week will be to connect and inspire potential entrepreneurs around the world, with the simple mission of the entrepreneur.

Success in this endeavour will mean that more of the globe's population will possess both the skills and drive to leave safe jobs behind and chart their own path to success.

Carl Schramm,
President and Chief Executive,
Kauffman Foundation,

Ryc.1 Nigdy nie jest za wcześnie, aby zostać przedsiębiorcą.

Ryc.2 Nigdy nie jest za wcześnie: 4-latki – Ewa z Krakowa i Shivansh z Indii – odwiedzają krakowską firmę.

Kiedy Carl Schramm powiedział na łamach „Financial Times”, że wiele dzieci w USA nigdy nie miało szansy dowiedzieć się, na ile idea przedsiębiorczości stanowi o wyborze przyszłej kariery, zdaliśmy sobie sprawę, że mimo dalekiej drogi przed nami realne wydaje się pomyślnie zrealizowanie tego pomysłu w Polsce.

Polskie szkoły, instytucje oraz społeczność lokalna są w pełni świadome znaczenia, jakie ma dobrze prosperująca gospodarka rynkowa dla tworzenia miejsc pracy, opłacania podatków i wspierania i motywowania tych, którzy mają trudności z odnalezieniem się na rynku pracy. W przeciwieństwie do naszych sąsiadów na Zachodzie, którzy nie doświadczyli radzieckiego reżimu, zdajemy sobie sprawę, że sukces przedsiębiorstw prywatnych jest potrzebny, aby polska gospodarka mogła rozwijać się dynamicznie. Podczas gdy programy nauczania w krajach takich jak Francja i Niemcy uczą dzieci, że międzynarodowy system wolnorynkowy jest złem koniecznym ([europejskie podręczniki szkolne demonizują przedsiębiorczość](#)), potwierdzenie, że w Polsce realizacja tego pomysłu może być bardziej pomyślna, nie będzie stanowiło trudności.

Why Entrepreneurship?

The following is an excerpt from President Barack Obama's speech on the opening day of the Presidential Summit on Entrepreneurship:

Now, I know some have asked – given all the security and political and social challenges we face, why a summit on entrepreneurship? The answer is simple.

Register your interest

f t

- About
- News & Updates
- Countries
- Highlights
- Contact
- Supporters

Ryc.3 Prezydent Obama popiera Światowy Tydzień Przedsiębiorczości.

Od reszty świata uczymy się, że przedsiębiorczość zasługuje na wsparcie na najwyższym poziomie. Jeśli nauczyciele w Polsce zdadzą sobie sprawę, że na szczeblu lokalnym wojewoda Stanisław Kracik, na szczeblu krajowym premier Waldemar Pawlak, a także prezydent USA Barack Obama i inni światowi przywódcy stawiają przedsiębiorczość za priorytet, do myślenia zostaną pobudzeni ci, którzy nie mieli na ten temat zdania. Może zrozumieją, dlaczego tak ważne dla przyszłości Polski jest zachęcanie młodych ludzi do przedsiębiorczości.

Ryc.4 Dzieci aktywnie uczestniczą w wizycie w siedzibie firmy.

Ryc.5 Warsztaty przedsiębiorczości prowadzone przez wolontariuszy w krakowskiej szkole podstawowej.

Istnieją krajowe i lokalne organizacje, które chcą i mogą pomóc szkołom w realizacji projektów dotyczących przedsiębiorczości. Nie potrzeba wiele, aby rozpocząć taki projekt. Mamy wsparcie. Możemy korzystać z doświadczenia innych. Podjęcie pierwszego kroku zależy od uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wokół nas jest dużo ludzi gotowych służyć swoją wiedzą i doświadczeniem, są instytucje powołane do tego, aby wspierać rozwój przedsiębiorczości wśród młodych, są też firmy chętne do włączenia się w proces.

Zaangażowanie się nie tylko lokalnych instytucji takich jak: Małopolski Urząd Wojewódzki, Kuratorium Oświaty, Urząd Marszałkowski, Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego, Krakowski Park Technologiczny, ale również instytucji o zasięgu ogólnopolskim, takich jak: Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, Fundacja Obywatelskiego Rozwoju czy Polska Przedsiębiorcza w ideę wspólnego działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości, traktujemy jako sukces tych wszystkich instytucji. Razem możemy zdziałać więcej.

Dlaczego więc przedsiębiorczość jest tak ważna?

Istnieją zarówno moralne, jak i pragmatyczne argumenty. Pragmatyczny argument jest oczywisty. Jeśli Polska chce być bezpiecznym i stabilnym krajem, mogącym bronić się przed zagrożeniami, oferującym interesujące i dobrze płatne miejsca pracy, krajem o lepszej infrastrukturze, więcej inwestującym w usługi publiczne (w tym szkolnictwo), a także partnerem o rosnącym znaczeniu dla innych krajów na świecie, to oczywiście jej gospodarka musi szybko się rozwijać. W dużej mierze wzrost gospodarczy zależy od małych przedsiębiorstw, a niektóre z nich staną się dużymi lub bardzo dużymi przedsiębiorstwami. Jeśli nie zasiejemy ziarna w postaci idei w umysłach młodych Polaków – ci, którzy mogliby stworzyć przedsiębiorstwa rangi światowej, mogą w ogóle nie wpaść na pomysł założenia firmy.

Argument moralny jest taki, że jeśli nauczymy dzieci pewnych umiejętności i wpoimy ducha przedsiębiorczości w umysły młodych ludzi, znacznie zwiększymy szanse na ich szczęśliwe i produktywne życie, w którym będą właściwie wykorzystywać swoje talenty i zdolności. Nie ma rzeczy ważniejszej dla nas jako nauczycieli, rodziców i obywateli. I nie ma rzeczy niemożliwych.

Przedsiębiorczość to sposób patrzenia na świat i umiejętność znalezienia w nim odpowiedniego miejsca dla siebie. To innowacyjność i kreatywność w myśleniu i działaniu. To odwaga w realizacji własnych pomysłów i marzeń, to z jednej strony zdolność do wykorzystania nadarzających się okazji a z drugiej umiejętność przystosowania się do zmieniających się warunków. To gotowość do podejmowania ryzyka. To odpowiedzialność za podjęte decyzje, za ludzi, za siebie. To ogromna determinacja w dochodzeniu do celu. To konsekwencja w działaniu. To w końcu – praca, praca i jeszcze raz praca.

Przysłowie mówi, że geniusz to człowiek, którego charakteryzuje ... 1% talentu i 99 % pracy. Przedsiębiorca, który odnosi sukcesy należy do tej samej rodziny.

Richard Lucas

Autor jest honorowym członkiem Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, przewodniczącym Rady Nadzorczej PMR, biznesmenem, koordynatorem projektu dot. wspierania nauczania przedsiębiorczości wśród dzieci i młodzieży z Małopolski

Agnieszka Włodarczyk

Autorka jest ekspertem, koordynatorem projektów dot. wspierania nauczania przedsiębiorczości wśród dzieci i młodzieży oraz projektu Youth Business Poland z Małopolski z ramienia Biura Wojewody, a także autorką opracowania merytorycznego do projektu pt. Silna marka i kompetencje paszportem na rynek krajowy i zagraniczny, realizowanego przez Brytyjsko-Polską Izbę Handlową